

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UPA 2017/111
Nuuk, 20.04.2017
Hans Aronsen

Uunga siunnersuut: Imaanut inatsisip allannguutai pillugit inatsisit kunngik-kormiunit peqqussuteqartoqarneratigut Kalaallit Nunaannut atuuttus-sannngortitsinissaat pillugit Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqaateqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaat

(Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq)

Sineriassuaqarpugut nunarsuarmi nunat immamik isorartunerpaanik sineriallit ilaan-nik. Sineriassuarlu kaperlattartumiittoq issittorsuusartorlu inunnik usinillu assartui-nermi, aalisarnermi, piniarnermi, takornariaqarnermi, allanilu imaatigut angallannerni isumannaassusermik annertuumik pisariaqartitsiviujuaannartussaavoq.

Tamannalu tunngavingalugu inatsisitigut piumasaqaataasunik aammalu inunnut il-lersuutaasinnaasunik sukumiisumillu suliarineqarsimasunik nunamullu maanga naleqqutunik suliaqartuartaqartugut Inuit Ataqatigiinniik ilisimalluinnarparput.

Imartarujussuup nunatsinnik unguisimasup oqartussaaqataaffiginera kisermaallugu suliarissagutsigu ullumikkut pisinnaasatinnit annertunerujussuusoq tamatta ilisimavarput, taamaatumik nunat qanitarisat peqatigilluinnarlugit sulineq inger-lanneqartariaqallarpoq.

Ullumikkullu periarfissaq atorluangassarput qallunaat peqatingalugit inatsisitigut suli-amik ingerlatsinermiippoq, tamannalu maanna isumerfissanik arlalinnik malitsilerlugu saqqummiunneqartoq imatut Inuit Ataqatigiinniik oqaaseqarfigissavarput.

Imaani inatsissatut atuutilernissaanut inassutigineqartut Kalaallit Nunaaata imartaa-nut inatsisinik naleqquttunik, nutaaliaanerusunik, minnerunngitsumillu naapertuunne-rusunik peqalertitsisinnaasunik imaqartut naalakkersuisut akissuteqarnerminni eqqaa-vaat.

Umiarsuarnik nalunaarsuisarneq pitsaanerusoq atuutsinneqalernissaanut tunngatillugu maana paasisaqarfiginerorusullu apeqqutissaqarpugut. Naalakkersuisut akissutaanni allaqqasoq (Issuaaneq) "kiisalu nunanit allaniit danskit nalunaarsuiffiannut nuus-sisarneq eqaannerulersinneqassalluni". Qanoq isumaqartinneqarpa imaasangila "Nu-nanit allanniit danskit kalaallillu nalunaarsuiffiannut nuussisarneq eqaannerulissalluni". Paaserusunarpoq "danskit" kisimi allassimassappat qanoq uatsinnut sunnuteqassa-nersoq kinguneqassasorluunniit.

Taamatut oqaaseqarluta aappasaanereqarnissaa sioqqullugu ataatsimiititaliamut susasaqartumut innersuupparput tassani nunatsinnut namminersortumut namminer-sulivikkusuttumullu naleqqutunik siunnersuut imaqarnera qulakkeerniaqqullugu. Soorunami sammineqartunut oqartussaaqataanerput ataatsimiititaliami qularnaar-neqarpat akuersinissaq qularutigineqassanngilaq.